

SOFIA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Komt van het Griekse woord 'sophia' en betekent '**wijsheid**'.

*

Wijsheid voorgesteld als Persoon

Er is een periode in de geschiedenis van het Joodse volk, waarin men de wijsheid als het hoogste ideaal beschouwt. Zij bestaat erin dat de gelovige **steeds Gods bedoeling voor ogen** houdt en daar nooit van af wijkt, zelfs niet in je slaap. Herhaaldelijk treedt de Wijsheid op als een vrouwelijk persoon. Zo wordt er bv. van haar verteld dat zij God vergezelde bij zijn scheppings- en verlossingswerk in de geschiedenis van het volk Israël; zij was - om zo te zeggen - Gods mentaliteit, zijn 'schaduw'.

*

De christenen hebben in **Jezus** de verpersoonlijking gezien van Gods Wijsheid. Hij kreeg dan ook - vooral in het oosterse christendom - de eretitel 'Heilige Wijsheid', of in het Grieks: 'Hagia Sophia'. Aan hem werden ook kerken toegewijd, denk bv. aan de **Aya Sofia** (= Hagia Sophia) te Istanbul.

*

Heilige

Het woord werd ook gebruikt als eigenaam; omdat 'sophia' in het Grieks een vrouwelijk woord is, werd het bij voorkeur een vrouwennaam.

Zo is er al uit de eerste tijden een graf bekend in de catacomben van Rome waar een Sofia met drie dochters begraven lag.

De legende wist te vertellen dat zij een rijke weduwe was geweest uit de tijd van keizer Hadrianus (117-138). Na de dood van haar man hadden moeder en dochters al hun bezittingen aan de armen geschonken en waren naar Rome gekomen om daar voor Christus de marteldood te sterven. Omdat moeder 'Wijsheid' heette, moesten haar dochters passende namen dragen: Fides, Spes en Caritas (= Geloof, Hoop en Liefde), de hoogste deugden voor een christen. De meisjes waren nog kind toen ze werden gearresteerd. Na verscheidene folteringingen werden ze met het zwaard onthoofd. De daarop volgende dagen bracht moeder wenend en rouwend op hun graf door, tot zij de derde dag dood bleef...

Zij wordt in het westen gevierd op **30 september**, in het oosten op **17 september**.

*

Zij is **patrones van de weduwen**.

*

Halverwege de 8e eeuw werden relieken van deze vier vrouwen overgebracht naar klooster Eschau in de Elzas niet ver ten zuiden van Straatsburg. Omdat dit plaatsvond op **15 mei**, werd dat één van haar feestdagen. Dat valt vlak na de zogeheten 'IJsheiligen'. Daarmee wordt de tijd van 12 tot 14 mei bedoeld, die heel vaak opvallend koud is. Omdat 15 mei daar meteen op aansluit en de koude dan soms nog lang niet voorbij is, heeft Sofia op die dag de bijnaam meegekregen van 'Koude Sofie' of ook wel 'Sofia Iswibili' (= 'IJsvrouw', letterlijk 'Ijswijfje').